

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

53202

เอกสารการสอนชุดวิชา

หน่วยที่ 8-15

การสาธารณสุขทั่วไป General Public Health

10042211

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(3)
รายละเอียดชุดวิชา	(10)
วิธีการศึกษา	(11)
หน่วยที่ 8 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	1
แผนการสอนประจำหน่วย	2
ตอนที่ 8.1 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4
เรื่องที่ 8.1.1 ความหมาย ประโยชน์ และขอบเขตของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	5
เรื่องที่ 8.1.2 วิวัฒนาการของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	10
เรื่องที่ 8.1.3 สถานการณ์และแนวโน้มของปัญหาสุขภาพและความปลอดภัยในโรงเรียน	14
เรื่องที่ 8.1.4 นโยบาย แผนงาน และกฎหมาย ที่เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	18
เรื่องที่ 8.1.5 บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	21
ตอนที่ 8.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	25
เรื่องที่ 8.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการของเด็กและเยาวชนที่สำคัญในการดำเนินงานโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ	26
เรื่องที่ 8.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	31
เรื่องที่ 8.2.3 ทฤษฎีด้านพฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ...	44
ตอนที่ 8.3 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	56
เรื่องที่ 8.3.1 การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	58
เรื่องที่ 8.3.2 การจัดระบบบริการสุขภาพในโรงเรียน	63
เรื่องที่ 8.3.3 การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	68
เรื่องที่ 8.3.4 การสร้างเครือข่ายดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	70
เรื่องที่ 8.3.5 การวิจัยและพัฒนางานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	72
ตอนที่ 8.4 การประกันคุณภาพโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	75
เรื่องที่ 8.4.1 แนวคิด ความหมาย องค์ประกอบ มาตรฐานและแนวทางของการประกันคุณภาพ ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	76
เรื่องที่ 8.4.2 โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ในการประกันคุณภาพของโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ	83
เรื่องที่ 8.4.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จในการประกันคุณภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	89
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	101

หน่วยที่ 9 การทันตสาธารณสุข	107
แผนการสอนประจำหน่วย.....	108
ตอนที่ 9.1 แนวคิดเกี่ยวกับการทันตสาธารณสุข	110
เรื่องที่ 9.1.1 ความหมาย ขอบเขต และความสำคัญของการทันตสาธารณสุข	111
เรื่องที่ 9.1.2 การทันตสาธารณสุขในประเทศไทย	114
เรื่องที่ 9.1.3 การทันตสาธารณสุขแนวใหม่	121
ตอนที่ 9.2 สุขภาพช่องปากของประชาชนไทย	125
เรื่องที่ 9.2.1 โรคในช่องปาก และปัจจัยที่มีผลต่อโรค	126
เรื่องที่ 9.2.2 สถานการณ์และแนวโน้มของสภาวะสุขภาพช่องปากในประชาชนไทย	130
เรื่องที่ 9.2.3 พฤติกรรมและโรคอื่นๆ ที่มีผลต่อสุขภาพช่องปาก	137
ตอนที่ 9.3 ผลกระทบของปัญหาทันตสาธารณสุข	139
เรื่องที่ 9.3.1 ปัญหาทันตสาธารณสุข.....	140
เรื่องที่ 9.3.2 ผลกระทบระดับบุคคลและครอบครัว	145
เรื่องที่ 9.3.3 ผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ	149
ตอนที่ 9.4 หลักและแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข	152
เรื่องที่ 9.4.1 หลักการดำเนินงานทันตสาธารณสุข	153
เรื่องที่ 9.4.2 แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขระดับประเทศ	156
เรื่องที่ 9.4.3 แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขระดับชุมชน	159
เรื่องที่ 9.4.4 แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขระดับบุคคลและครอบครัว	162
บรรณานุกรม	165
 หน่วยที่ 10 โภชนาการสาธารณสุข	 169
แผนการสอนประจำหน่วย.....	170
ตอนที่ 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับโภชนาการกับสาธารณสุขของประเทศไทย	172
เรื่องที่ 10.1.1 ความหมายและความสำคัญของโภชนาการสาธารณสุข	174
เรื่องที่ 10.1.2 สภาพปัญหาโภชนาการสาธารณสุขในประเทศไทย	181
เรื่องที่ 10.1.3 ความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ	187
เรื่องที่ 10.1.4 การวินิจฉัยปัญหาโภชนาการ	196
ตอนที่ 10.2 การส่งเสริมภาวะโภชนาการแก่บุคคลและครอบครัว	203
เรื่องที่ 10.2.1 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของคนไทย	204
เรื่องที่ 10.2.2 หลักการและแนวทางการส่งเสริมภาวะโภชนาการแก่บุคคลและครอบครัว	208
เรื่องที่ 10.2.3 การดำเนินงานส่งเสริมภาวะโภชนาการแก่บุคคล	219

ตอนที่ 10.3	การส่งเสริมภาวะโภชนาการในชุมชน	236
เรื่องที่ 10.3.1	การวางแผนเพื่อการส่งเสริมภาวะโภชนาการในชุมชน	237
เรื่องที่ 10.3.2	แนวทางการส่งเสริมภาวะโภชนาการในชุมชน	244
เรื่องที่ 10.3.3	การดำเนินงานโภชนาการแบบบูรณาการ	249
ตอนที่ 10.4	งานอาหารและโภชนาการในระดับประเทศ	255
เรื่องที่ 10.4.1	ทิศทางการพัฒนางานอาหารและโภชนาการ	256
เรื่องที่ 10.4.2	แนวทางการดำเนินงานโภชนาการในอนาคต	259
บรรณานุกรม	270

หน่วยที่ 11 สุขภาพจิตชุมชน **273**

แผนการสอนประจำหน่วย	274
ตอนที่ 11.1	แนวคิดพื้นฐานของสุขภาพจิตชุมชน	276
เรื่องที่ 11.1.1	ความหมาย และความสำคัญของสุขภาพจิตชุมชน	277
เรื่องที่ 11.1.2	ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพจิตชุมชน	279
เรื่องที่ 11.1.3	สถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตชุมชน	282
เรื่องที่ 11.1.4	ขอบเขตการดำเนินงานสุขภาพจิตชุมชน	284
ตอนที่ 11.2	การส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน	287
เรื่องที่ 11.2.1	แนวคิดของการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตชุมชน	288
เรื่องที่ 11.2.2	การส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในวัยเด็ก	290
เรื่องที่ 11.2.3	การส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในวัยผู้ใหญ่และวัยสูงอายุ	293
เรื่องที่ 11.2.4	การส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตชุมชนของภาครัฐ และองค์กรเอกชน	298
ตอนที่ 11.3	ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตชุมชน	301
เรื่องที่ 11.3.1	แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิตและการบำบัดรักษา	303
เรื่องที่ 11.3.2	การบำบัดรักษาปัญหาสุขภาพจิตที่พบบ่อย	305
เรื่องที่ 11.3.3	การบำบัดรักษาการติดยาบ้าและสารเสพติดอื่น	310
เรื่องที่ 11.3.4	การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในผู้ที่มีโรคทางร่างกาย	313
เรื่องที่ 11.3.5	บูรณาการของการดำเนินงานแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	315
บรรณานุกรม	318

ตอนที่ 13.3	สถานการณ์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	417
เรื่องที่ 13.3.1	สถานการณ์ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับโลก	418
เรื่องที่ 13.3.2	สถานการณ์ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง	422
เรื่องที่ 13.3.3	สถานการณ์ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตชนบท	426
ตอนที่ 13.4	การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	429
เรื่องที่ 13.4.1	หลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	430
เรื่องที่ 13.4.2	แนวทางการดำเนินงานในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	433
เรื่องที่ 13.4.3	แนวทางการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับโลก	437
เรื่องที่ 13.4.4	แนวทางการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเขตเมืองและชุมชน	439
	บรรณานุกรม	443
หน่วยที่ 14	อุบัติเหตุและสาธารณภัย	445
	แผนการสอนประจำหน่วย	446
ตอนที่ 14.1	แนวคิดเกี่ยวกับอุบัติเหตุ	448
เรื่องที่ 14.1.1	ความหมายและประเภทของอุบัติเหตุ	449
เรื่องที่ 14.1.2	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและปัจจัยการเกิดอุบัติเหตุ	452
เรื่องที่ 14.1.3	ผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุ	458
ตอนที่ 14.2	การเกิดอุบัติเหตุและแนวทางการป้องกัน	462
เรื่องที่ 14.2.1	การเกิดอุบัติเหตุภายในบ้านและแนวทางการป้องกัน	463
เรื่องที่ 14.2.2	การเกิดอุบัติเหตุในสถานศึกษาและแนวทางการป้องกัน	467
เรื่องที่ 14.2.3	การเกิดอุบัติเหตุในสถานที่ทำงานและแนวทางการป้องกัน	474
เรื่องที่ 14.2.4	การเกิดอุบัติเหตุการจราจรและแนวทางการป้องกัน	483
ตอนที่ 14.3	การเกิดสาธารณภัยและแนวทางการจัดการ	488
เรื่องที่ 14.3.1	แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดสาธารณภัย	489
เรื่องที่ 14.3.2	ผลกระทบของการเกิดสาธารณภัย	496
เรื่องที่ 14.3.3	แนวทางการจัดการสาธารณภัย	501
	บรรณานุกรม	508
หน่วยที่ 15	สุขภาพผู้สูงอายุ	511
	แผนการสอนประจำหน่วย	512
ตอนที่ 15.1	แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	514
เรื่องที่ 15.1.1	ความหมายของผู้สูงอายุ และสถานการณ์ประชากรของผู้สูงอายุ	516
เรื่องที่ 15.1.2	ทฤษฎีการสูงอายุ	519

เรื่องที่ 15.1.3 การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้สูงอายุ.....	524
เรื่องที่ 15.1.4 ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ.....	527
ตอนที่ 15.2 สุขภาพผู้สูงอายุกับการดูแลตนเอง.....	530
เรื่องที่ 15.2.1 การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ.....	531
เรื่องที่ 15.2.2 การดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ.....	534
เรื่องที่ 15.2.3 การเตรียมตัวสำหรับภาวะสุดท้ายของชีวิตของผู้สูงอายุ.....	536
ตอนที่ 15.3 การจัดการบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ.....	541
เรื่องที่ 15.3.1 ความสำคัญของการจัดการบริการสุขภาพผู้สูงอายุ และนโยบายของรัฐ ในการดูแลผู้สูงอายุ.....	543
เรื่องที่ 15.3.2 การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในสถานบริการและในชุมชน.....	546
เรื่องที่ 15.3.3 การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้าน.....	550
เรื่องที่ 15.3.4 การเตรียมผู้ดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน.....	555
บรรณานุกรม.....	561